

Forord

E-læring og m-læring

Siden Sprogforum sidst udgav et helt temanummer om it i sprogundervisningen (Sprogforum nr. 5, 1996), er der sket mange fornyelser inden for dette felt, men en række af de problemstillinger som vi dengang havde oppe, er stadig aktuelle.

En vigtig baggrund for fornyelserne er at der løbende er kommet nye medier til – bl.a. pda, MP3, iPod – og at mulighederne med de eksisterende medier er blevet udvidet i form af nye platforme, blogs osv.

Disse fornyelser gør det muligt at skabe mange typer af læringsrum i sprogundervisningen gennem fleksibel integration af det fysiske og det virtuelle læringsrum og gennem etablering af online læringsmiljøer. Men udviklingen går også i retning af en egentlig opløsning af de kendte læringsmiljøer. Det sker i takt med at eleverne selv begynder at producere deres eget læringsmateriale, f.eks. ved at optage samtaler som de selv deltager i, med minidisk, eller optage små film med deres mobiltelefon. Som producenter af det materiale der indgår i undervisningen, og som afspejler deres egen verden og deres egne kommunikationsbehov, og gennem kontakt med hinanden uden for undervisningsrummet, bliver det i meget højere grad lærerne selv der sætter dagsordenen for deres egne læringsprocesser.

Ud over det “autentiske” materiale der ligger på nettet, og som både lærere og lærere kan inddrage hvor det passer i et undervisnings-/læringsforløb, er der også materiale i form af gennemførte undervisningsforløb, afprøvet undervisningsmateriale, erfaringsudveksling, f.eks. på EMU, Elektronisk Mødested for Undervisningsverdenen. Sammen med det læringsmateriale lærerne selv producerer, medfører alle disse materialekilder at den traditionelle lærebog enten bliver et marginalt fænomen i sprogundervisningen eller får en anden funktion.

Men der er også problemstillinger der følger med over i fornyelserne. Det gælder for det første spørgsmålet om læreren som den fagligt professionelle og læreren som den der skal tilegne sig nye færdigheder og ny viden. Selvom læreren i højere grad bliver en samarbejdspartner, igangsætter, facilitator, coach osv., besidder han/hun den faglige viden og den pædagogiske kunnen som skal anvendes for at skabe de bedst mulige læringsrum for lærerne. Det gælder for det andet lærerens professionelle vurdering af materials pædagogiske anvendelighed, dvs. det sprogsyn, læringssyn samt menneske- og kultursyn der ligger i materialerne – en vurdering der ikke bliver mindre vigtig når materialerne kommer fra så mange forskellige kilder.

Demokratiseringen af læringsprocesserne gennem brug af multimedier, gør ikke sproglærernes professionalitet mindre vigtig – tværtimod – og det sætter i høj grad efteruddannelse på dagsordenen.

Kronik

Lejf Moos og Katrin Hjort: En global dagsorden for skolen?

I kronikken har Lejf Moos og Katrin Hjort sat advarselsslamperne til at blinke i deres analyse af baggrunden for den måde evalueringskulturen udvikles på inden for uddannelsessektoren i Danmark. Samlet set kan det komme til at betyde at skolen forbereder eleverne til at klare test og prøver og ikke til at bruge deres evner og potentialer til at klare sig i en globaliseret verden.

Jens Peder Weibrecht: Franskundervisning og det virtuelle læringsrum

I sin artikel introducerer Jens Peder Weibrecht læserne til en rigdom af interessante projekter og forløb som er kommet hans elever til gavn og har gjort dem til habile, selvforvaltende it-brugere i det virtuelle fransklæringsrum. Forfatteren og dermed også hans elever har været virtuelt interaktive – synkront såvel som asynkront – lige siden 1990.

Bente Meyer: Internetbaseret materiale i fremmedsprogsundervisningen – nye udfordringer for læreren

Det som Bente Meyer er optaget af i denne artikel, er risikoen for at de innovative muligheder der ligger i it-mediet, ikke bliver udnyttet. Mange it-materialer er blot og bart lærebøger transformeret til it. Bente Meyer analyser tre it-materialer som strækker sig fra det traditionelt tænkte, der ikke adskiller sig meget fra lærebogen, til et materiale der udnytter de iboende muligheder der ligger i it.

Jens Johannesen: Mingoville.dk – et eksempel på sproglige muligheder inden for it

Jens Johannesen præsenterer os for Mingoville, som er et interaktivt materiale til begynderundervisning i engelsk. Eleverne sendes ud i missioner med forskellige typer af kreative opgaver inden for en række temaer. Vi får med dette materiale et spændende blik ind i hvordan man kan udnytte de potentialer der ligger i it-mediet for fremmed- og andetsproglæring. Som en ekstra dimension har eleverne adgang til oversættelser til en lang række sprog – en oplagt ressource for de tosprogede elever!

Mads Bo-Kristensen og Herluf Schelde: Skriften på skærmen – om underviserens kompetencer i online miljøer

Mads Bo-Kristensen og Herluf Schelde har fokus på fremmed- og andetsprogsundervisningen i online miljøer. I og med skriften er det eneste kommunikationsmedium i online læringsfællesskabet, er det vigtigt at underviseren i online fællesskabet ekspliciterer sin rolle som ekspert, men samtidig er en vigtig medskabende af et univers baseret på tryghed og sammenhørighed. Begge dimensioner – og ikke mindst balancen mellem dem – er afgørende for et frugtbart læringsfællesskab.

Lone Ambjørn: Differentiering og kreativitet i det elektroniske asynkrone læringsrum

Med henblik på at optimere undervisningsdifferentiering i spansk samtalefærdighed på BA-niveau er Lone Ambjørn i gang med at udvikle en tilgang der integrerer asynkron e-læring i undervisningen og giver de studerende optimale muligheder for ud fra egne forudsætninger at udvikle deres kommunikative kompetencer. I artiklen har forfatteren fokus på arbejdet med nogle af de virkemidler som er typiske for administration af samtalen, og som volder mange studerende problemer.

Bettina Brandt-Nilsson: Hvad har EMU at tilbyde fremmedsproglærere i grundskolen?

Bettina Brandt-Nilsson giver en præsentation af Elektronisk Mødested for Undervisningsverdenen – EMU'en – som er et ressourcerum hvor undervisere blandt meget andet kan få faglig inspiration til den daglige fremmedsprogsundervisning i form af materialer og afprøvede undervisningsforløb til alle niveauer.

Lene Rybner og Mads Bo-Kristensen: Dansk på mobilen

Lene Rybner og Mads Bo-Kristensen har fokus på mobil læring og på de store potentialer der ligger i mobilteknologien inden for sprogundervisningen. Med mobiltelefonen som læringsmedium bliver der ideelle muligheder for det mange sproglærere ønsker: At elever og kursister lærer videre og 'gør sprog' – også uden for klassen. Mobiltelefonen er en integreret del af elevernes dagligdag, og som læringsmedium befremder den opløsningen af grænsen mellem læringsrum og virkelighedsrum.

Åbne sider

Iben Schelde Thomsen og Jette Blåstedt: Sproglæring uden for klasseværelset – en fantastisk måde at lære sprog på

På de *Åbne sider* præsenterer Iben Schelde Thomsen og Jette Blåstedt de læringsfremmende muligheder der ligger i arbejdet med mini-disk. De udenlandske studerende på SDU afprøver og udvikler deres danskkundskaber gennem optagelser og bearbejdnings af autentisk interaktion, som de selv indgår i uden for klassen.

Godt Nyt

Rubrikken indeholder nyere udvalgt litteratur til temanummeret fra Danmarks Pædagogiske Biblioteks samling.

Andet Godt Nyt

Udvalgte nye værker indgået i Danmarks Pædagogiske Biblioteks samling.

Kalender

REDAKTIONEN